

mirjevalno uplivajo na razbojniško in pretepaško kri mariborskih orjunciev.

Mesečni sestanek. Ker so postali prostori g. Sarneca premajhni, bodo v prihodnje sestanki Lajtersberškega izobraževalnega društva pri g. Dreisigerju ob veliki cesti. Prihodnji sestanek je v nedeljo, dne 15. t. m. ob štiri popoldne. Pridite vsi člani in prijatelji društva!

Gasilska slavnost v Hočah. Dne 1. t. m. je obhajalo prostovoljno gasilsko društvo v Hočah pri Mariboru 35-letnico svojega delovanja na gasilskem polju. Na predvečer je društvo priredilo bakljado po vasi na čast slavljenca Jakoba Kolar in Henrika Breznika. Drugi dan se je slavnost pričela s sv. mašo, katere so se udeležili gasilci hočkega in razvanjskega gasilnega društva z domačo godbo. Po sv. maši so se razdelile zaslužnim članom diplome. Ob dveh popoldne je imelo društvo gasilsko vajo, po vaji pa se je vršila javna veselica.

Smrt žene invalida v Selnici ob Dravi. Dne 8. julija je bil pogreb žene 100 odstotnega invalida, gospe Marije Kuncj. Bila je zelo priljubljena; to je pokazala velika udeležba pri pogrebu, na katerem je ob gomili blage pokojnice govoril gospod Kaučič iz Maribora lep nagovor. Blagi pokojnici želimo večni mir, preostali rodbini pa naš iskreno sožalje.

Tretjeredniški tabor pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Velečasten shod se je vršil zadnjo nedeljo pri Sv. Trojici, shod, kakršnega ta redovna hiša še ni videla od sedaj. Pridne domače roke so okusno okinčale prostorno hišo božjo, ta biser Slovenskih goric, da je bila pripravljena, kakor zala nevesta za sprejem odličnega ženina; neštivilni mlaji in mlajčiči, prepleteni z svežimi vencji, so spremenili prostor pred cerkvijo v prijazen raj. Namen slovesnega shoda je tolmačil domačinom in tujcem napis na prekrasnem slavlolu pred samostanom: »Pozdravljena sveta, izvoljena četa, sinovi in hčere Franciška očeta«. Bil je to prvi tretjeredniški shod za Slovenske gorice in Prekmurje. In prišli so udani sinovi in hčere sv. Franciška od vseh strani, nekateri v procesijah s svojimi dušnimi pastirji, drugi zopet posamezno; zbrali so se zastopniki iz 20 župnij, tako, da je bil ta shod pravi tretjeredniški tabor in sicer prvi v Slovenskih goricah. Cerkveni govor dopoldne je imel gospod župnik Gomilšek od Sv. Benedikta, ki je kazal pobožnim in pazljivim poslušalcem v ognjevitih besedah na podlagi redovnega vodila, kolikvega pomena je tretji red za lepo versko življenje. Po slovesni sv. maši se je vršilo zunaj cerkve, kjer je bil pripravljen velik, okinčen govorniški oder, zborovanje tretjerednikov; vrstili so se govori in pesmi, tako, da je zanimanje poslušalcev ostalo vedno enako živahno in vstrajno. Govorili so: mladenka Ana Tomažič: pesem v proslavo svetega Franciška, župnik Gomilšek, mesto zadržanega poslanca Zebota: III. red in družina, mladenka Antonija Jagrič od Sv. Trojice: III. red in dekleta, mladenič Anton Ferš od Sv. Bolfenke: III. red in fantje, mladenki Amalija Klobasa in Ivanka Močnik: dvogovor o medsebojni ljubezni in dobrotelčnosti v III. redu, mladenka Alojzija Rek od Svetega Andraža: III. red ne tolaži samo z večnostjo, ampak blagodejno upliva že tukaj; invalid Franc Kavčič od Negove: III. red me je ohranil in tolažil v vojski; gospa ravnateljica Antonija Štupca iz Maribora: pomen in potreba treznosti za blagor družine in države. Z občudovanja vstrajnosti so sledili poslušalci vkljub veliki vročini pazljivo lepi in prepričevalnim besedam vseh spretnih govornikov in govornic in navdušeni »Bog živi!« na koncu zborovanja, ki je trajalo do 1. ure, je bil mogočen izraz njihove velikopotezne hvalečnosti za lepe nauke, ki so jih slišali na shodu. Ob 2. uri je še imel č. p. Mihael v cerkvi velikopotezen sklepni govor, v katerem je prav s apostolsko navdušenostjo jasno in razumljivo orisal, kako naj ravno III. red dejanski pomaga, ozdraviti skeleče rane, na katerih bolega naša človeška družba. Slovesne litanije Matere božje so kronale izredno lepo slovesnost. Dal Bog, da prelepe besede, ki so jih položili govorniki in govornice v srca poslušalcev, ne ostanejo besede, ampak, da jim sledijo tudi dejanja; zlasti naj pripomore shod notranjemu prepovedi našega ljudstva; da se dvigne iz grde in sramotne luže pijančevanja k lepemu treznemu življenju. Naj se uresniči, kar je v svojem prekrasnem govoru zaklicala gospa ravnateljica Štupca zbranim možem: Če že naš narod ne postane narod samih abstinentov, naj se vsaj vsak posameznik drži pravila: Eno kupico odslej in ne več, ker je zadosti — in prvi tretjeredniški tabor pri Sv. Trojici, ki je prvi vidni sad šestankov duhovnikov-tretjerednikov v tej skupščini, bo imel mogočne uspehe.

Zalostne razmere so ga tirale v smrt. Iz Jarenine se poroča: Dne 2. t. m. se je ustrelil posestnik Jak. Kranjc. Zadel se je v prsa ter bil pri priči mrtev. Rajnega, ki je bil daleč okrog znan kot pošten in miren mož, so gnali v nesrečno smrt vedni družinski prepirci, ki jih je imel s svojima lastima. Očitala sta mu namreč, da ni prinesel ničesar k hiši, ko se je priženil. Pri vsaki priliki sta se prepirala z njim, kar je rahločutnega Kranjca jako potrla. Ko pa se je tem prepriom pridružil še razdor z ženo, ki je skupno s starši delala proti možu, je popolnoma obupal ter v zmedenosti segel po orožju. Vsi sosedje globoko obžalujemo izgubo, ki nas je z njegovo nesrečno smrtjo zadela, ker je bil obče pri vseh jako priljubljen.

Sprejem in blagosloavljanje novih zvonov pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Kaj takega ali enakega še sentskobska župnija ni doživela. To je bila in je splošna sodba vseh, ki so bili vdeležni prekrasnega sprejema naših novih zvonov v soboto dne 30. junija. Cela vrsta prekrasno ovnečanih slavlolokov, drug lepši od drugega, vsa cesta od začeta fare do cerkve v obilnem kinču, neprestano pokanja topičev od vseh prelepih naših vrhov, nešteta množica ljudstva z godbo in duhovniki je ganila vsakega do solz. Okinčani s prelepi spominskimi tra-

kovi in šopki smo napeto čakali na mejnem vrhu prihoda novih zvonov. Vrsta okusno opremljenih jezdecov nam je naznanila prihod vozov z zvonovi; vse v najlepših cvetkah od ponosno vpreženih konjev, voznikov do zadnjega kola; vozovom z zvonovi so sledili številni vozovi polnih veselih obrazov mož in žen in belo oblečenih deklet. Zvonove so pozdravili štirikrat z izbranimi besedami. Iz vseh pozdravov se je slišala želja, naj bi nam novi zvonovi izbrisali iz spomina vojno in prinesli novo življenje v župnijo, naj bi zopet zasijali lepi časi, ki smo jih imeli, ko so se še stari zvonovi glasili v stolpu. Dolga procesija jahačev, otrok in odraslih, godbe in vozov je bilo nekaj veličastnega, kar se ne da popisati. Niti en del množice ni mogel blizu, ko je preč. g. dekan jarenski zvonove v nedeljo blagoslovil, niti en del ne v cerkev, ko je pridigal g. dr. Medved. Prekrasna pridiga gospoda dr. Medveda pa ne bo izginila nikomur iz spomina, kdor jo je slišal. Po sv. opravihi okoli 12. ure so potegnili med petjem cerkvenega zbora in med godbo zvonove v eni uri v stolp in zvečer ob šestih smo že poslušali njihove glasove, ki so veliko lepši in ubranejši kakor glasovi starih zvonov. Sedaj pa gremo na delo za veliki zvon, da si naredimo enako, če ne lepšo slovesnost.

Nemški zdravnik v Slov. Bistrici dr. I. Marcius našteva v malih oznanilih »Slov. Gospodarja« dne 5. t. m., kaj vse zna. Pozabil je še naštet, da zna tudi račune delati. Zato le ostanimo pri slovenskem zdravniku dr. Jagodiču, ki vse to zna, kakor dr. Marcius, pa nas po njegovih računih ne bo vsaj tako bolela glava.

Novice od Sv. Bolfenke v Slov. goricah. Zadnjo nedeljo je imel na tukajšnji šoli gosp. okrajni ekonom Zupanec iz Ptuja predavanje o raznih gospodarskih vprašanjih, zlasti v vinoreji. Žal, da je bil za predavanje izbran neprimeren čas; drugače bi se potrebnega poduka udeležilo veliko več posestnikov. Gospodu predavatelju smo hvaležni za njegove praktične nasvete in mi ga samo prosimo, da nas obišče še večkrat. — Posestnik Janez Fras iz Sovjaka se je nakupil nov dom v Spodnjem Porčiču in se je že iselil tje. Ta iselitev je povzročila celo vrsto drugih kupcij. Frasovo posestvo je kupil Jakob Polanec iz Ločkega vrha; ta zopet proda svoj vinograd v Trnovskem vrhu; za njegovo posestvo v Ločkem vrhu se pogaja neka viničarka, ki ima gozdič in namerava zopet svoj gozdič prodati. Ko se kamen enkrat premakne, začne dirjati in se ne ustavi tako kmalu. Tako je tudi pri kupcijah; ena povzroči drugo.

Strašen dvojni umor. Iz Ljutomera nam poročajo: V noči od 6. na 7. t. m. se je zgodil pri nas zločin, kakršnega Ljutomer ne pomni in ki je povzročil veliko razburjenje v celem okraju. Žrtve zločina sta žena ruskega inženirja Ganusova ter njen trileten sinek. Ganusov, ki je nastavljen kot strojni inženir pri gradbi Ljutomerske železnice, je pred par dnevi odšel na službeno potovanje v Srbijo. Žena in otrok sta ostala sama doma. K ženi je večkrat prihajal Wranglov kapetan Avčerov, o katerem se je splošno govorilo, da ima ljubavno razmerje z njo. Okrog polnoči dne 6. julija je slišalo več ljudi iz okolice strašno vpitje iz Ganusovega stanovanja. Drugo jutro pa je prišel inženirjev sluga naznaniti orožnikom, da sta bila ponoči njegova gospodinja in njen otrok umorjena. Sodnijska komisija je našla v stanovanju Ganusovo ženo nago, zadavljeno z lastno srajco in njenega otroka zadavljeno z brisačo. Orožniki so takoj zaprli slugo in kapetana Avčerova. Sluga je ves razpraskan po licu in po rokah, kar vzbuja sum, da je hotel ženo posiliti, ker pa se mu je branila, jo je umoril. Sluga se zagovarja, da je prišel v umorjeno zvečer v stanovanje Wranglov kapetan ter je on potem za obema zaklenil vrata; sam pa odšel k nekemu tovarišu. Kapetan da je potem ušel skozi okno. Ker pa je sluga prišel domov že pred polnočjo, umor pa se je izvršil vsekakor okrog polnoči, ko so sosedje zaslišali strašno vpitje, je sum, da je izvršil umor sluga, skoro gotovo upravičen. Inženir Ganusov se še ni vrnil iz službenega potovanja. Preiskavo o umoru nadaljuje sodnija in orožniki.

Presodi naj vsa javnost, ali mi Polenšani res nismo napredni. Kar se drugje nikjer ne bi moglo zgoditi, to se pa pri nas prav lahko. Dne 1. julija je vsakdo, kdor je hotel, videl slavlolu z napisom: »Živela Orjuna, zdravo tovariši!« Ta dan so orjunci ponavljali igro »Stari greh«, ki so jo igrali že enkrat prejšnji mesec. Omenjena igra je zelo grda in pravi strup za nrvnost. Starši, kaj poročate na to, da se vaši otroci še bolj spridijo in podivjajo potom takih iger. Udeležba je bila vsakokrat pičila in še to je bila večidel mladina, ki je komaj zapustila šolske klopi ter le nekaj odraslih in starejših ljudi najboljše kvalitete. Zanimivo je samo to, da se je igra vršila obakrat v kolarnici, zraven hleva Joško Laha. Kmetje imajo kolarnico za shrambo vozov, plugov in drugega poljedelskega orodja, a naši orjunci pa za veselilno dvorano. Pač dobro vedo, pa tudi kažejo, kam da spadajo! Na lipi je bila podoba fantalina, ki je kazal smer v kolarnico — pardon — v dvorano, z udrtim nosom, strašno dolgimi rokami in tanko-šibkimi nogami. Vsak, kdor je pogledal to podobo, je vzradočen rekel: »To je prava fotografija naših orjunciev, ravno taki so, boljše svoje slike ne bi mogli pokazati.« Prej so trobili, da se pripeljejo z avti orjunci-tovariši iz Ptuja, Maribora, Celja in celo iz Ljubljane. Pa so res prišli, namreč orjunaš dr. Senčar, advokat v Ptuju. Avtomobilov, na katere so nestrpnost čakali radovedni Polenšani, pa ni bilo od nikoder. Vojška godba samih gospodov oficirjev iz Mariboru, ki je tudi mislila špilati, se je spremenila v navadnega muzikanta s hreščeco harmoniko in enega goslača. Da je bilo bolj lušno in tem polnejše, so po huronsko skovikali, plesali, kričali in hripavo peli, celo noč, kakor doli v Afriki, ter končno zjutraj ob treh z žalostnimi glasovi, pijanimi osebami

obojeja spola zaključili to velikansko orjunsko priretev na Polenšaku. Bodi še omenjeno, da bo gotovo sedaj »Domovina«, ki jo tukaj imenujejo »Norovina«, poročala, da je ta dopis zlagan od kraja do konca, to pa samo pravi (verjame gotovo ne), njen bedasti dopisniček, ki že leto dni na naše dopise odgovarja v »Norovini« s tem, da mladi vedno in isto prazno slamo, resničnih dejstev, ki njega zadevajo, pa se prav temeljito izogiblje.

Kaj prinese Orjuna? G. urednik, dajte ta dopis v »Slov. Gospodar«, da širša javnost izve, kak blagoslov prinese Orjuna v hiše, družine, staršem in oženjenim. Orjuna prinese v hiše: prepire, kreg, zmerjanje, sovraštvo in ovadštvo. V družino: nezaupanje, preklinjanje, brezverstvo in razdor tihega družinskega življenja. Staršem: žalost, skeleče hrbte, kratenje njihovih pravic in tožbe. Zakonskim: ljubosumnost, pretepe, marogaste obraze, obečanje ločitve zakona in grožnje o nasilni smrti ter izogibanje vseh poštenih in miroljubnih ljudi njihovih hiš. Zato pa, veselite se, starši, svojih otrok, kateri vam še bodo delali bridke ure sive lase in katere še boste čutili na svojih onemoglih hrbtih in to po svoji lastni krivdi veselite se, zakonski, svojih drugov, družine svojih orjunskega članov in hiše, pod kojo streho biva orjunc, ker se uboge krave morajo čutiti njegovo oliko in red, pa tudi batino. Fare bodite ponosne, kjer imate to orjunsko robo v podobi sofaranov! O ravnokar opisanem blagoslovu Orjune nam poročajo iz Polenšaka pri Ptuju.

Popravite storjeno krivico! (Dopis iz Središča.) Afera pri občinskem mlinu, ki so jo naši samostoneži s pomočjo »jurista« iz rakitja skuhali za mazilo samostojnega voza, je sedaj po petih mesecih dozorela. Zupan je namreč začetkom februarja s svojimi »modrimi« svetovalci brez odborovega sklepa obtožil in naznanil mlinska nadzornika radi goljufije in poneverbe, ker sta bojdta poneverila, oziroma zapravila pri občinskem mlinu okrog 80.000 K. Sodnijska preiskava je pa zdaj ugotovila, da to ni resnica in je državno pravdnštvo preiskavo ustavilo in ovadbo kot neutemeljeno zavrnilo. Zadeva je ob svojem začetku vzdignila mnogo prahu in se je prizadetima kradla čast na debelo. Sodišče jima je zdaj sicer dalo zadoščenje, ampak pričakujemo tudi od povzročiteljev te hudobije, da, ako niso popolnoma moralno pokvarjeni, storjeno krivico na primeren način popravijo.

Zanimivosti od Sv. Jerneja pri Ločah. V torek dne 3. 7. predpoldan se je obesil 22 let stari posestniški sin Stefan Cvahte iz Ličnice, p. d. Blažekov Ljudje, ki so ga poznali, so rekli: kakršno življenje, taka smrt. — V korist tukajšnjega šolskega gledališkega odra se je koncem junija po prizadevanju in pod vodstvom domačega gosp. nadučitelja Franca Friedla dvakrat uprizorila lepa Krekova igra »Tri sestre«. Igrali so po splošni sodbi prav dobro. Za obžalovati je le, da moški kažejo tako malo zanimanja za tako koristne prireditve. Saj so prišle gledateljice same ženske in otroci. Pa moški mogoče denarja nimajo! »Ko bi Jernejčanov ne bilo, bi malo stočil«, pohvalil se je lastnik nekega vinotoča v Ločah. Da, zeleni smrekovi vršiček vleče. Zato pa gospod nadučitelj, pri prihodnji igri en tak vršiček, lepo s papirnatimi pantelji okrašen, zunaj nad šolska vrata, pod oder pa sod vina in — imeli boste polno žejnih gledalcev! — Premicija se bliža in Jernejčani popravljajo. Popravili so že zid okoli cerkve in sedaj začnejo beliti tudi v cerkvi. Bog ve, če bi se vse to zgodilo, ako bi premicije ne bilo! Za cerkvijo leži velik kup kamenja, določenega za nove svinjake, ki jih najbrž začnejo staviti že leta 1940! Tako dolgo pa čelo grobljo kamenja pri cerkvi imeti ne sodi, zato bo vsaj do premicije moralo priti drugam. Stari svinjaki, »amerikanski sistemi«, pa bodo še ob primiciji stali, da jih lahko še vsak ogleda, kdo še za take čudeže stavbinstva zanima. — V kratkem odpotujejo tri naša dekleta v Ameriko iskat sreče. Da se ne bi prehitro kesale in vzdihovale, kakor že toliko drugih, pa bo prepzno: Oh ljubo doma, kdor ga ima!

Cerkvene slovesnosti pri Sv. Jožefu nad Celjem. Pri sv. Jožefu nad Celjem bo imel prihodnjo nedeljo dne 15. julija celjski rojak g. Radovan Jošt novo sv. mašo. Naslednjo nedeljo, dne 22. jul. pa bo obhajal ravno tam misijonar č. g. Kitak jubilejno slovesnost svoje zlate svete maše. Obakrat, t. j.: 15. in 22. jul. se bo pričela slovesnost ob pol 10 uri. Obema čč. gospodoma zlatomašniku in novomašniku kričemo iz srca: Prisrčno pozdravljena na mnoga leta v vinogradu Gospodovom! Praznik sv. Vincencija Pav., bodo misijonarji sv. Jožefa obhajali letos v nedeljo obenem z zlato sv. mašo g. Kitaka in ne 19. jul., kakor druga leta.

Fotografije o mladeniškem shodu pri Sv. Jožefu n. Celjem so dogotovljene. Cena posameznih v obliki razglednic je s poštnino 6 D. Dobijo se v misijonski hiši Sv. Jožef nad Celjem. Denar se lahko doloži v pismu.

Volilni okraj Brežice-Sevnica, v katerem edinem naš kandidat pri volitvah ni prodril, je pridelen sledečim gg. poslancem: Sodni okraj Brežice: poslanec Davorin Krajnc; sodni okraj Sevnica, župniji Sevnica in Rajhenburg: poslanec Franc Kremžar, župniji Planina in Zabu-kovje poslanec Jakob Vrečko. Na te gg. poslance se naj obračajo naši pristaši v omenjenem volilnem okraju ali naravnost ali potem tajništve SLS v Kozjem ali v Celju. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Gospodarstvo.

GROZDNA PLESNOBA (Oidium Tuckeri).

Nekoliko manj znana, toda nič manj nevarna od peronospor je grozdna plesnoba. Še se nahajajo pri nas mesta, kjer te boleznj dosedaj ni bilo opaziti, vendar so takšni vinogradi zelo redki. Z ozirom na lego in razli-

na svojstva zemlje in trtne sorte nastopa oidij tudi raz-
lično.

Od grozdne plesnobe napaden vinograd izgleda že od daleč nekako motno. Pri natančnejšem opazovanju listja pa najdemo, da je pokrito najprej z belo, pozneje pa s sivo, pepelu podobno prevlaklo ter diši značilno po plesnobi. Oidij ne prodre v notranjost, kakor peronospora, temveč živi bolj na zunanji trtni deli. Če plesnobo z roko zbrisamo, opazimo spodaj rjavkaste lise. Ker glivica s svojim porastom zapira listne luknjice, onemogočuje s tem dihanje celega nadzemnega dela, pri čemer trpi pred vsem rast trsa in debelitev jagod. Glivica pa sesa tudi hranilne snovi iz trsa za svojo prehrano ter ga na ta način v celoti upropača. Okoli rastoče jagode napravljena prevlaka zabranjuje njen nadaljnji razvoj, vsled česar lupina počasi od prevelike napetosti ob deževnem vremenu. Manj napadene jagode ne razpokajo, toda zaostanejo v rasti in ostanejo drobne, suhe in kisle. Tudi skoraj doraslo grozdje bolezni napada, vendar je škoda v tem slučaju manjša. Če bolezen zgodaj nastopa, je lahko uničena cela trgatva in je pridelek nerabljen. Zategadelj se mora napadeno grozdje pri trgatvi skrbno odbirati.

Oidij nastopa najraje v ravni, zaprti legi in težki, vlažni, ilovnati zemlji. Najbolj trpe sorte kakor šipon, burgundec, muškatelec in portugizec. Gost topel dež pospešuje oidij, zadostuje pa tudi samo topel vlažen zrak za razvoj glivice. Oidij je zajedalec in ga je angleški vrtnar Tucker v letu 1845 prvi v silnicah opazoval, od kod tudi ime bolezn. V letu 1848 se je plesnoba pokazala najprej v krajini Surenses na Francoskem, nakar se je brzo razširila po vsej deželi ter je bila leta 1850 že na Španskem, v Italiji in pri nas. Šele v letih 1856 do 1862 so iznašli uspešno sredstvo proti tej bolezni, namreč — žvepleni prah.

Žveplo učinkuje posredno na plesnobo s tvoritvijo žveplene pare ali žveplove kisline. Čim toplejša je solne-
ce pri žveplanju, tem intenzivnejši je razvoj žveplove kisline; zato se opaža par dni po uspešnem žveplanju značilen vonj po vinogradu. Na ta način se uničijo vsi miceli in conidije, ki pridejo s temi plini v dotiko. Žveplanje pa ne učinkuje samo uničujoče na micela glivic, temveč vpliva ugodno tudi na trsje v širšem pomenu. Trdijo namreč, da cveto žveplani vinogradi lepše in se oplodijo močnejše nego nežveplani.

Žvepla se naj po potrebi 3—4krat na leto. Žveplati pa se mora na vsak način, ko so se pokazali prvi znaki bolezni. Najboljše je redno žveplati in ne čakati na razvoj bolezni, ker se vsaka bolezen najlažje kar v kali zatire. Prvič se naj žvepla nekaj časa pred cvetom, to je ali pred prvim ali po prvem škropljenju. Drugič se naj žvepla neposredno pred cvetom ali o cvetu, pozneje pa po potrebi, kakšna je pač nevarnost za razširjanje bolezni. V drugi polovici meseca avgusta, ko se je jelo grozdje mehčati, je treba prenehati z žveplanjem, sicer bi lahko prišlo z grozdom preveč žvepla v mošt, ki bi se vsled tega pokvaril. Žvepla se naj po možnosti ob tistem, suhem in solnčnem vremenu iz vzrokov, ki so zgoraj navedeni. Pri žveplanju se je treba ozirati osobito na grozdje, listje in mladike. Najboljše storimo, če povzročimo med trsjem fino žvepleno meglo, ki se vsede v najfinjših plasteh na vse trtne dele. Ako žveplo odpada v predebelih plasteh na grozdje, nima ne le manjšega učinka, ampak je lahko naravnost škodljivo. Zategadelj moramo uporabljati pri žveplanju le najboljše žveplal-
mike (pihalnike) in rabiti najfinjšo 96%no kristalizirano žveplo. Žveplanje s čopičem ali navadnim mehom pa je vsled nepopolnega uspeha boljše opustiti.

Vekoslav Stampar.

F. Rudl:

KOLODIALNO ŽVEPLO.

Bakrena galica in kolodialno žveplo se v raztopini lahko zmešano in z enim potom brizganja uporabi, da obranimo na trsju takozvano bolezen «peronospora» in «oidium».

Ta mešanica tudi ostane nekaj dni obstoječa, ne da bi bilo potrebno kaj drugih dodatkov in v praksi je to važnega pomena.

Kakor hitro vlada toplo in vlažno vreme, se hipoma razmnoži rja in plesnoba na trsju. Plesnoba se sicer ne vidi na trsju, dokler ni grozdje razvito, pozna se pa na trsnih listih, kateri se začnejo krčiti in s tem dajejo celemu trsju drugi izraz, oziroma drugo obličje.

Čim drobnejše žveplo spravimo na trsni list, tem bolj je učinkujoče in tem manjšo količino žvepla bomo porabili.

Najfinjšo zmeleto in ventilirano italijansko žveplo pa še je 50 krat debelejša, kakor pa dotično, katerega dobimo na popisani kemični način in kateremu pravimo kolodialno žveplo, oziroma tudi žvepleno mleko.

Vsak skrbni viničar lahko sam naredi to sindetično žveplo in sicer bodem dal recept za 300 l vode, kakor se pri nas navadno rabi za škropljenje.

I. Prva tekočina se sestavi iz 750 gramov (% kg) salicidina, (Fixirsalz, unterschwefelsaures Natron). Ta sol naj se raztopi v 2½ litra vroči vodi.

II. Druga tekočina se sestavi iz 750 gramov Natriumbisulfata (saures, schwefelsaures Natron) enako v 2½ l vroči vodi.

III. Tretja tekočina pa je iz 30 gramov (3 deke) navadnega mizarskega kleja, kateri je popreje v mrzli vodi nakipniti in potem pa v ½ litra vroči vodi raztopil.

Mešanje.

Vročna tekočina I. se pomeša z vročo tekočino III, to je raztopljena sol «saleidin» z raztopljenim klejem.

Sedaj imamo samo dve tekočini in obe morajo biti čisti; če nista čisti, ju je treba skozi gosto platno ali pivni papir filtrirati.

Vsaka teh tekočin je zase obstoječa.

Za uporabo v vinogradu se vzamejo ohlajene tekočine I in II, katere se mešajo zvečer, oziroma nekaj časa pred uporabo, ker ono sindetično, nikroskopično, nevidno drobno žveplo se še le v teku 3—18 ur izmeče v obliki žveplene mlekca in ta tekočina je za uničenje oidiuma ali plesnobe na trsu, na rožah in jabolkah izvanredno učinkujoča oziroma sposobna.

Ta množina žveplene mlekca se porabi na 300 l vode, mleku moramo previdno dodati še toliko apna, da da beli kemični papir postane rdeč. Ta tekočina je za škropljenje proti plesnobi in se mora tekom dveh ali treh dni porabiti.

Če pa hočemo mešati z bakreno galico, pa dostavimo opisano žvepleno mleko že pripravljeni modri galici.

Vsled tega mešanja postane apnena galica tudi nekaj dni obstoječa, in to je posebna važnost, da vendar imamo možnost z eno tekočino preprečiti dve različni bolezni na trsu.

— — —

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v drugi polovici julija sledeča predavanja na Štajerskem: V nedeljo, dne 22. julija: 1. V St. Janžu na Vinski gori, o živinoreji, Wernig. 2. V Polenšah, o kmetijstvu, Zupanc J. 3. V Melincih v Prekmurju, o izboljšanju hlevov, Vojsk. 4. V Gornji Lendavi, o živinoreji, Pavlica. 5. V Spitaliču, o živinoreji in krmi, Zupanc M. — V nedeljo dne 29. julija: 1. V Topolšici pri Šostanju, o živinoreji, Wernig. 2. V Crensovcih v Prekmurju, o izboljšanju hlevov, Vojsk. 3. V Slavečih v Prekmurju, o živinoreji, Pavlica. 4. V Vranskem, o živinoreji, Zupanc M.

Kakšno bo vreme? Vremenski preroki, ki so se letos tolikokrat uredili, napovedujejo zanjeprejo lepo vreme in zelo veliko vročino. Pravijo namreč, da nas je že dosegel takozvani «val vročine», ki se je pojavil najprej v zapadni Ameriki, potem pa se je neprestano pomikal proti vzhodu ter danes že objel celo Anglijo in Francijo. V Parizu ga v resnici že občutijo, kajti vročina se je dvignila že nad normalno višino, namreč na 32 stop. C. Toda vročina še neprestano raste in čela Francoska pričakuje «pasje dneve». Tudi v naših krajih se je že pojavila vročina, ki sicer še ni tako huda, toda se polagoma stopnjuje. Vidi se to zlasti iz tega, da je bilo v gorah v višini pod 2000 m pred par dnevi še obilo snega celo do višine 1 m, sedaj pa se sneg dobi samo še v višini nad 2000 m. Vročina je v resnici dobrodošla kmetom, ki ravno kar žanjejo, toda če bo dosegla tako visoko višino, kakor jo napovedujejo, potem bo tudi kmetu neznosna. Potem bi bilo vse delo otežkočeno, kakor je danes v Ameriki, kjer je moralo veliko tvornic delo vsled prevelike vročine ustaviti. Dnevno umre vsled velike vročine veliko ljudi. V New Yorku, kjer je vročina največja, je uprava mesta osnovala posebno organizacijo «za pobijanje vročine». Po vseh ulicah so postavili tuši z mrzlo vodo, kjer se vsak, če le količjak utegne, okoplje. Tudi ognjegasci pomagajo pri ohlajevanju s svojimi brizgalnicami. Kakor vse kaže, dobimo torej tudi mi pošteno vroče dni, ki nas bodo odškodovali za mraz, ki smo ga pretrpeli v maju in juniju. Samo če bo vročina dalje časa trajala, utegne napraviti več škode, kakor pa dosedanjí dež.

Občini Zabukovje v St. Lenartu nad Sevnico so dovoljeni od sedaj naprej štirje letni sejmi. Prvi živinski se vrši dne 18. julija t. l. v St. Lenartu. Prodajalci in kupci se uljudno vabite. Ostali sejmi bodo dne 3. aprila, 20. septembra in 6. novembra.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. 7. 1923 se je pripeljalo 213 svinj in 4 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov komad 800—1000, 7—9 tednov 1400—2000, 3—4 mesce 2800—3400, 5—7 mescev 4800—5000, 8—100 mescev 5400—5800, 1 leto 6500—7500 kron. Polpitane, 1 kg žive, teže 95—100, mrtve teže 110—125 kpon. Koze komad 600 do 1000 kron.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesa prve vrste 26—27.50 D, druge vrste 24—25, tretje vrste 21.50—23 D. Teletina I je po 25.26 D, II po 20—24. Svinjsko meso je 35—40 D. Kože: 1 komad konjske kože 175 D, 1 kg goveje kože 17.50—20, telečje kože 22—30, svinjske kože 8—10, gornjega usnja 105—160, podplatov 100—140. Perutnina: majhen piščanec 30, večji 30, kokoš 50—60, gos 40. Črešnje so 1 kg po 6—16 D, marelice 1 komad 1 D. Zito: 1 kg pšenice 4.25, rži 4 D, ječmena 4, ovs 4, koruze 3.75, prosa 4.50, ajde 2.50, fižola navadnega 6, leče 16—17. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 7.75, št. 1 7, št. 4 6.50, št. 6 5.75, 1 kg prosene kaše 7.50, ješprenja 6—7, otrobov 2.75, koruzne moke 4.25, koruznega zdroba 4—6, pšeničnega zdroba 8.50, ajdove moke 8—9, 1 q 75—200, ovsene slame 100—125, 1 kub. m trdih drv 170, mehkih drv 110 1 q trboveljskega premoga 50, velenjskega 26.50.

Žitni trg. Vsled pričakovanja dobre žetve je bila trgovina z žitom slaba. Ponudb je bilo malo, ker so vsi poljedelci zadržani z delom pri žetvi. Posebno koruze se je na tržišču malo ponujalo, pa je radi tega nekoliko poskočila v ceni. Po zadnjih vesteh bo žetev zelo dobra. Pšenica zelo dobro kaže, ječmen je srednjedober, samo oves je nekoliko slab. Koruza bo, kakor se dosedaj kaže, dobro obrodila. Posejana površina polja je letos precej večja, kakor pretekla leta. Koncem preteklega tedna se je vreme popravilo, ter bo letošnja žetev izredne kakovosti, ako se bo vreme držalo. Pšenica lanske žetve se malo prodaja. Mlini računajo, da bo nova pšenica mnogo cenejša, pa ne kupujejo stare. Edino mali mlini kupujejo manjše množine, ki jih sproti premeljejo v moko, ki jo zelo drago prodajo, ker so zaloge moke pri trgovcih zelo male. Prodavalci so cene znižali na 412 din. za 100 kg. Tu in tam je prišla na trg že nova pšenica, ki so jo prodajali do 300—325 din. Ječmen od preteklega leta se zelo

težko dobi. Z ozirom na visoko ceno starega ječmena in pri odlični kakovosti novega, so se prodajalci požurili, da so ga že prej prodali. Novi ječmen se plačuje po 225—250 din. Oves je zadnji teden dosegel najvišjo ceno v Zagrebu, kjer so ga prodajali po 330 din. Rži ne kupuje nihče. Za novo rž so prodajalci določili ceno 250—300 dinarjev za 100 kg, vendar ponudb še ni bilo na tržišču. Koruza je sedaj dosegla najvišjo letošnjo ceno. Zanimanje je bilo zelo živahno, ponudbe so nekoliko slabe. Cena v Zagrebu 325—330 din. Moka: zanimanje živahno, ponudbe slabše. Dobro se je prodajala posebno nularica in sicer po 6.87—7.37 Din. Otrobi so se dobro pradjali, ker je bilo veliko povpraševanje. Cena je bila 100 din. za 100 kg, v Zagrebu je celo poskočila na 160 din. Izvoz popolnoma miruje. Padec deviz v zadnjem času je prekrizal račune raznim izvoznikarjem, ki so imeli nakupljene večje količine za izvoz, ker se vsled sedanjih cen ne izplača. Ravnotako so mnoge italijanske firme svoje pogodbe z jugoslovanskimi trgovci stornirale, ker je lira zadnje čase padla.

Hmelj. Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Zatec CSR, 7. 7. 1923. Prvi teden meseca junija se je vreme vendar spremenilo na boljše. Dnevi so vroči, noči pa tople. Včeraj si je eden naših sodelavcev ogledal naš okoliš in nam je poročal sledeče: Predvsem moram konstatirati, da hmelj zadnjih 14 dni v rasti ni napredoval. Ob Ogrji je glavna lega, kjer je pridno škropilo, v prav ugodnem stanju. Rastlina je dorasla do ¾, tuintam do vrha drogovi ali žic in dobiva mnogo panog. Ker je vsa lega ob Ogrji nizka, so neškropljeni nasadi polni uši in so izgubljeni, ako se ne bode takoj pričelo s škropljenjem in ako bi nastale zopet velike temperaturne razlike. Obe dolini v Češki šumski okolici kažeta z malimi izjemami prav neugodno stanje. Rastlina je dorasla le do pol drogovi, je slabotna, dasi se je 2—3 krat škropila ter je sedaj brez uši. Pozno obrezani nasadi, kateri so trpeli vsled preobile mokrote in hladnega vremena, ne bodo mogli dati normalne žetve. Tu so lepi nasadi v posameznih krajih velika izjema. Najugodnejše je stanje v okolici Horasedelna, Herndorfa in v zgornji Goldbach-dolini. Tu so ¾ vseh nasadov prav krepke; rastlina je dorasla do ¾ ali do vrha drogovi, ima mnogo panog in je le malo okuženo. Pri ugodnem vremenu bo ta okoliš imel normalno letino. Srednji in spodnji del Goldbach-doline kaže srednje, do srednje dobro stanje, dasi je tu večinoma prav slabih in zaostalih nasadov, kateri zamujeno ne bodo mogli dohiti več. Tu se je zadnji čas hmeljska uš zelo pomnožila in hmeljarji pridno škropijo. Tu, kakor tudi v drugih nizkih legah se prikazuje že medena rosa, kateri sledi črna. V vseh drugih stranskih legah so visoko ležeči nasadi lepi, nizkoležeči pa slabotni in so skoro že uničeni. Obče se lahko reče, da je stanje na Češkem zelo različno. ¾ bi zamogla dati normalno letino, 1 tretina je slaba do srednje-dobra, obila zadnja 1 tretina je pa prav slaba, ker je zelo okužena in bo tudi pri najugodnejšem vremenu dala le slabo — ali pa nobene letine. Rastlina je v razvoju za 14 dni zaostala in se še nikjer ne pripravlja na cvet, kar se je druga leta zgodilo že meseca julija. Gotovo je, da bode letošnja letina za veliko manjša, nego je lanska bila. Na trgu je razpoloženje prav čvrsto in cene rastoče. Hmelj iz let 1922 se plačuje po 1500—1600 č. K., oni iz leta 1921 pa po 1000—1100 č. K. za 50 kg. V predprodaji se za letošnji hmelj ponuja brezuspešno do 2500 č. K. za 50 kg ali 58.000 jug. K. za 100 kg. (valuta 100 č. K. = 290 dinarjev).

Lesni trg. Koncem junija in začetkom julija je izvoz precej padel. Krivda leži na nenadnem dvigu dinarja v mescu juniju. Vso prizadevanje izvoznih krogov, da bi lesne cene znižali, so se izjalovila vsled stališča producentov, ki ne morejo cen znižati vsled visokih stroškov, ki jih imajo z izdelovanjem lesnih produktov. Kupci kupujejo zlasti rezan bukov les, pa tudi hrastove in bukovne trame. Trgovina z stavbenim lesom počiva, ker vsled pomanjkanja kreditov v mestih zelo malo zidejo. Živahna je trgovina z gorijom. Cene so približno tele (v dinarjih): hrast prvovrsten 1900—2200, 2 vrste 1400—1600. Hrastovina za furniranje 2500—2800; hrastovina izbrana 4200—5000; hrastove deske preko 5 cm 1600—2500, pod 5 cm 1500—2000; hrastovi pragi pod 8—10 cm 2200—2600; hrastovi pragi nad 10 cm 3200—4000; francoske doge 1000 komadov 1500—18000; bukov les prve vrste 300—400; javor I. vrste 700—800; jesen prvovrsten 500—650; brest 450—550; mehki les obtesan 350—450; mehki les, rezan 550—560; brzojavni drogi: hrastovi: 50—70, smreka: 40—60; železniški pragi: hrastovi 60—80, bukov 40—50. Gorivo: bukov drva prvovrstna: 2750—3200; II. vrste 2200—2400; mešana drva 2200—2700. Lesno oglje, vagon po 10 do 11 tisoč dinarjev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 95—96 din., francoski frank 5.52—5.57½ din. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.134—0.135 din., za 100 č. K. 292—295 din., za 100 nemških mark 0.0375—0.04 din. in za 100 italijanskih lir 402—404 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.15 centimov (1 centim je 1 para). Od zidnjega poročila je vrednost dinarja padla za 5 točk.

P. n. občinstvo se ponovno opozarja, da upravnništvo na vprašanja brez priložene poštne ne odgovarja.

Vozni red, veljaven od 1. junija 1923 se dobi v Ciri-lovi tiskarni. Cena komadu 1 dinar, po pošti 40 par več. Poleg južne železnice so objavljene še sledeče proge: Celje—Dravograd, Ljubljana—Kamnik, Ljubljana—Jesenice—Trbiž, Kranj—Tržič in Jesenice—Bohinjska Bistrica. Priporočamo ga zlasti turistom, ker zavzema vsled svoje ročne oblike jako malo prostora.